

การอภิปรายเรื่อง “การทำงานของ อสม.ดีเด่น สาขาทันตสุขภาพ ประจำปี ๒๕๖๑ และ ปี ๒๕๖๒”

นางจำเนียร คุ่มวัน อสม.ดีเด่น ระดับชาติ ปี ๒๕๖๑
 นางสาวอรุณ วงษ์ภูงา อสม.ดีเด่น ระดับภาค (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ปี ๒๕๖๑
 นางแม่ะ อิงสะกา อสม.ดีเด่น ระดับชาติ ปี ๒๕๖๒
 นางสาวสุจิตรา ทองสุข อสม.ดีเด่น ระดับภาค (ภาคใต้) ปี ๒๕๖๒
 รศ.ดร.ทพญ.จรัญญา หุ่นศรีสกุล คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์(ดำเนินการอภิปราย)
 วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๔.๓๐ – ๑๖.๓๐ น.

ผู้สรุปการประชุม	๑. นางสาวเดือนเพ็ญ สาคร	ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
	๒. นางสาวสุวิภาภักดิ์ โพธิเสน	ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข

การอภิปรายเรื่อง “การทำงานของ อสม.ดีเด่น สาขาทันตสุขภาพ ประจำปี ๒๕๖๑ และ ปี ๒๕๖๒” นั้น ประเด็นหลัก ๒ ประเด็น คือ ๑. ถ้าเป็นอสม.ดีเด่นระดับภาค / ชาติ จะต้องทำงานแค่ไหน ประเด็นที่ ๒ เส้นทางของการเป็น อสม.ดีเด่น ทำอย่างไรถึงได้ผ่านการคัดเลือก

เริ่มจาก อสม.สุจิตรา ทองสุข อสม.ดีเด่น ระดับภาค (ภาคใต้) ปี ๒๕๖๑ อายุ ๕๕ ปี ระยะเวลาการเป็น อสม. ๒๔ ปี ที่อยู่ ๖๗/๑ หมู่ ๑ บ้านส้มเฟือง ต.บางด้วนวง อ.ปะเหลียน จ.ตรัง

ความภาคภูมิใจ คือ “ได้ดูแลสุขภาพให้กับคนในชุมชน คนละแวกบ้าน คนในครอบครัว ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งสูงอายุ” ทั้ง ๖ กลุ่มวัย มีทีม อสม.รักฟันบางด้วน ๒๔ คน ติดต่อประสานงานดูแลคนเฒ่าคนแก่ให้มีฟันปลอม เด็กนักเรียนแปรงฟันเป็นจากเมื่อก่อนแปรงฟันไม่เป็น อสม.และทีมสอนแปรงฟันและย้อมสีฟันให้นักเรียน ทำให้นักเรียนชอบแปรงฟัน ดิฉันจึงเกิดความสุข รู้สึกเหมือนเป็นคนในครอบครัวเดียวกัน” ทุกคนเรียก อสม.ว่า “ยาย” แสดงถึงความผูกพันกัน

ภาพที่สะท้อนจากการลงพื้นที่คัดเลือก คือ การทำงานเป็นทีม ทำทุกกลุ่มอายุและทำออกมาได้ดี

การเริ่มเข้ามาทำงานเป็น อสม.

เริ่มแรกกลัวมากที่จะเป็นอสม.เพราะไม่มีความรู้ จะเป็นได้อย่างไร แต่เมื่ออบรมทำให้มีความมั่นใจ เกิดความอยากรู้อยากเห็น และอาสาเป็นผู้ช่วยช่างแก้ข้อหมอฟันที่รพ.สต.ทำให้มีความรู้ จากนั้นมีการตั้งทีมอสม.รักฟัน ๒๔ คน เมื่อมีปัญหาจะปรึกษาเจ้าหน้าที่

การดำเนินงานด้านทันตสาธารณสุข

- วิเคราะห์ปัญหาทันตสุขภาพตำบลบางด้วน ปี ๒๕๕๘ จากเวทีประชาคม พบปัญหาของสุขภาพช่องปาก ๓ อันดับแรก ๑) เด็ก ๐-๓ ปี ฟันผุ ๒) เด็กวัยเรียน มีฟันผุ ๓) ผู้สูงอายุ
- คืนข้อมูลแก่ชุมชน พร้อมหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน
- การสร้างเสริมสุขภาพอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมทันตสุขภาพตามกลุ่มวัย มุ่งสู่บางด้วนฟันดี ๖ กลุ่มวัย และกลุ่มพิเศษอื่นๆ ใช้กระบวนการ **๓ป - ๓ก - ๒ส** ภายใต้ความร่วมมือเครือข่าย
- สร้างกระแสสังคมและก้าวต่อไป **กิจกรรมอ่อนหวานในโรงเรียน ศพด.งานศพปลอดน้ำตาล** จากนั้นได้สร้างทีม อสม.รักษัฟัน ขึ้นเพื่อลงไปดูแลกลุ่มที่พบปัญหา

ป.ที่ ๑ เด็กแรกเกิด - ๓ ปี มีอัตราฟันน้ำนมผุ ได้มีการให้การดูแลดังนี้

- เจ้าหน้าที่ลงชุมชนเพื่อตรวจฟันเด็กแรกเกิด -๓ ปี
- ทีม อสม. รักษาฟัน ตรวจเยี่ยม พร้อมแนะนำการทาฟลูออไรด์วานิชตั้งแต่ฟันขึ้นซี่แรก
- ทีม อสม. รักษาฟัน ตรวจคราบจุลินทรีย์ โดยใช้หลอดดูดน้ำตัดปลายมน และใช้ถุงนิ้วชุบน้ำอุ่น ฟันนิ้วมือเช็ดช่องปาก *ถ้าพบฟันผุมีการส่งต่อไปยังโรงพยาบาล
- บันทึกผลการตรวจฟันในสมุดคู่มือ (โดยส่งข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ เดือนละ ๑ ครั้ง)

นวัตกรรม สมุดคู่มือตรวจการแปรงฟันและความสะอาดช่องปาก มาช่วยในการลงบันทึก การตรวจแต่ละครั้งโดยจะเป็นลักษณะ สมุดตรวจ มี link QR code และการมีไลน์กลุ่มปรึกษาหารือ พบว่า เด็กอายุแรกเกิด ถึง ๓ ปี ที่ฟันน้ำนมปราศจากฟันผุ โดยอัตราฟันน้ำนมปราศจากฟันผุ ร้อยละ ๗๐.๔๒

ป.ที่ ๒ นักเรียนอายุ ๖-๑๒ ปี มีอัตราฟันผุ

จากการตรวจสุขภาพช่องปาก ปี ๒๕๕๘ นักเรียนทั้งหมด ๒๙๕ คน พบอัตราฟันผุร้อยละ ๖๗.๔๖ ได้งบประมาณจากกองทุนสุขภาพระดับตำบล โครงการนักเรียนแกนนำทันตสุขภาพตำบลบางด้วนปี ๒๕๖๑ เข้ามาสนับสนุน จากนั้นทีม อสม.รักษัฟัน ได้มีการให้การดูแล ดังนี้ ๑. ทีม อสม.รักษัฟัน ให้ความรู้และสาธิตการแปรงฟัน ย้อนกลับของเด็กนักเรียน ป.๑ - ป.๖ ๒. ประชุมชี้แจงปัญหาสุขภาพช่องปากแก่ ครู นักเรียน นักเรียนแกนนำ และร่วมกันคิดหาแนวทาง เกิดนวัตกรรม **“หมุดสีขี้ปัญหา”** โดยมีการกำหนดเกณฑ์ดังนี้ ย้อมสีฟันติดเกินครึ่งตัวฟันแดง / (มาก) ย้อมสีฟันติดไม่เกินครึ่งตัวฟัน เหลือง / (ปานกลาง) ย้อมสีฟันติดบริเวณคอฟัน เขียว / (น้อย)

- ย้อมสีฟันนักเรียนทุกคน หลังแปรงฟันมือเที่ยงเดือนละ ๑ ครั้งโดยทีม อสม.รักษัฟัน
- แปลผลการย้อมสีฟันโดย ทีม อสม. รักษาฟัน แก่นักเรียนเป็นรายบุคคล และแจ้งผลให้ครูรับทราบ
- เจ้าหน้าที่ ลงตรวจฟันและย้อมสีฟันเทอมละ ๑ ครั้งและสรุปผลการย้อมสีฟันในเดือนสุดท้ายของเทอมที่ ๒ เป็นรายบุคคลโดยแยกเป็นระดับสี สีแดง สีเหลือง สีเขียว เพื่อแจ้งให้นักเรียนและครูทราบ โดยติดสติ๊กเกอร์สีในสมุดแบบบันทึกตรวจ วสุขภาพนักเรียน

ผลการดำเนินงาน “นวัตกรรมหมุดสีขี้ปัญหา” โดยแบ่งระดับปัญหาสุขภาพช่องปากเป็นสี สีแดง สีเหลือง สีเขียว ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ พบว่าโรงเรียน ๓ แห่ง นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการย้อมสีฟันอยู่ในระดับสีเขียว (สะอาดมาก) โรงเรียน ๑ แห่ง นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการย้อมสีฟันอยู่ในระดับสีเหลือง (สะอาดปานกลาง)

แนวทางการดูแลตามระดับสี

- สีแดง เน้นย้ำและสาธิตการแปรงฟันรายบุคคล (นักเรียนหนึ่งคน ต่อ ทีมรักษัฟันหนึ่งคน)
- สีเหลือง เน้นย้ำและสาธิตการแปรงฟันแบบกลุ่มย่อย (๓-๕ คน ต่อ ทีมรักษัฟันหนึ่งคน)
- สีเขียว ดูแลสุขภาพช่องปากด้วยตนเอง

พบว่า นักเรียนอายุ ๖-๑๒ ปี โดยอัตราปราศจากฟันผุ ร้อยละ ๕๑.๒๓ **สิ่งที่เน้นย้ำ คือ การแปรงฟันหลังอาหารให้สะอาด**

ป.๓ คือ ผู้สูงอายุ ติดบ้าน ติดเตียง อสม.เยี่ยมบ้านพบปัญหา

นวัตกรรม ชั้นแปรงร่างกายทำความสะอาดช่องปากผู้สูงอายุติดเตียง และการอนุบาลผู้สูงอายุ

ดูแลผู้สูงอายุ ที่ติดบ้าน ติดเตียง อธิบายผู้สูงอายุก่อนลงมือปฏิบัติ และต้องสื่อสารกับญาติ มีการปรับตำแหน่งผู้สูงอายุให้พร้อมสำหรับการแปรงฟัน มี ๓ ท่า ด้วยกัน ๑.ท่าครึ่งนั่งครึ่งนอน ๒.ท่านอน ๓.ผู้ดูแลอาจจะอยู่ทางด้านข้างและถ้านอกเขตพื้นที่รับผิดชอบ จะมีการประสานงานกับ อสม. ในพื้นที่นั้นเข้าไปดูแล

ความประทับใจ ตาแคแล้ว ตาไม่ยอมอ้าปากให้ใครทำความสะอาด เพราะอายุ อสม.เข้าไปเยี่ยมบ่อยๆ และบอกตาว่า เราก้เหมือนลูกเหมือนหลาน แกจึงไว้วางใจยอมอ้าปากให้ดูแลช่องปากจนปากสะอาด ทำให้คุณตาทพูดว่า “จะแปรงฟันทุกวันเลย”

อสม.สวมหมวกหลายใบ เป็น CG (Care giver) เป็นหมออนวดแผนไทย เมื่อดูเยี่ยมก็จะเบ็ดเสร็จในตัวคนเดียว ได้งานอื่นไปพร้อมๆกัน

**** สรุป : ลักษณะการทำงานของ อสม.ท่านนี้ อสม.ทำด้วยใจ ออกแบบนวัตกรรมให้เหมาะสมกับวัสดุพื้นถิ่น**

๒.นางสายอรุณ วงษ์ภูงา อสม.ดีเด่น ระดับภาค (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ปี ๒๕๖๑ อายุ ๔๕ ปี ระยะเวลาการเป็น อสม. ๒๗ ปี ที่อยู่ บ้านหนองเมืองแสน หมู่ ๒ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอกู่กาสิงห์ จังหวัดร้อยเอ็ด

แรงบันดาลใจ : เห็นความสำคัญมาก เพราะช่องปากเป็นทางผ่านของอาหาร ถ้าเราไม่ดูแล สิ่งไม่ดีมันก็จะเข้าไปด้วย

ตำบลกู่กาสิงห์ มี ๑๓ หมู่บ้าน มี อสม.จำนวน ๓๖๒ คน มีการอบรมอสม. เชี่ยวชาญด้านทันตสุขภาพทุกคน เพื่อเรียนรู้การงานอย่างเชี่ยวชาญ การทำงานของ อสม. ลงสำรวจพื้นที่ ตรวจฟันสำรวจคริวเรือนที่เรารับผิดชอบ พบปัญหาในทุกกลุ่มวัย ได้แก่ วัยเด็ก วัยเรียน วัยทำงาน และผู้สูงอายุ ซึ่งปัญหาในตำบลกู่กาสิงห์ คือ โรคเหงือกอักเสบ พบมากกว่าโรคฟันผุ พบว่าอุปสรรคในการสอนเรื่องแปรงฟันช่วงวัยที่ยากที่สุด คือ เด็ก ๐ - ๓ ปี จึงเกิด นวัตกรรม “กล่องอาสา พาฟันสวย” ได้นำไปสอนเด็กผู้ปกครองแปรงฟัน และให้เด็กเลิกขวดนม จะลงพื้นที่เข้าไปตรวจให้คำแนะนำ พร้อมกับมีแบบบันทึกเก็บข้อมูลเพื่อการประเมินผล ติดตาม และแก้ปัญหา ตั้งที่ว่า “**รู้ทันฟันมีรู อสม.ช่วยดู รูในฟัน**” และมีนโยบายสาธารณสุข คือ ผู้ปกครองท่านใดจะให้บุตรหลานเข้าเรียนที่ โรงเรียน กู่กาสิงห์ ต้องเลิกขวดนมก่อน จึงจะสามารถเข้าเรียนได้

นวัตกรรม

๑. ใกล้เคียง ใกล้ใจ ห่วงใยดูแล	๕. บันทึกของหนู ดูแล กากับ
๒. คบเด็กข้างบ้าน : ต้องการให้เด็กเลิก	๖. รู้ทันฟันมีรู อสม.ช่วยดู รูในฟัน
๓. ขวดยมอายุ ๑.๖ ปี และปราศจากฟันผุ	๗. ๑.๖ ปี ลูกหลานฟันดี ต้องไม่มีขวดนม
๔. กล่องอาสา พาฟันสวย	๘. สายใยข้างบ้าน ลูกหลานฟันดี กองทุนแปรงดีมีดาว : บัญชีเงินทุนหมุนเวียนในกองทุน

บันได ๔ ขั้น สู่ความสำเร็จ “เด็กทุกคนในตำบลของฉันทันจะต้องไม่มีฟันผุ”

๑. อสม. ต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจ ศรัทธาที่มีต่อชุมชนของตนเอง รักชุมชน
๒. ร่วมมือร่วมใจกัน ระหว่าง อสม. กับ ผู้ปกครอง ปรับเปลี่ยนแก้ไข
๓. ใส่ใจพฤติกรรมดี มีนิสัยรักการแปรงฟัน
๔. ฟันดี มีสุข (สุขภาพดี)

มีต้นแบบที่ดี คือพ่อสร อายุ ๘๐ กว่าปี มีฟันใช้งานครบ ๒๘ ซี่ ท่านบอก “ไม่เคยล้มแปรงฟันเลย และทำกิจกรรมสม่ำเสมอ” และอสม.จะมีกิจกรรมเป็นประจำทุกวันพุธ สม่ำเสมอ

กองทุนแปรงดีมีดาว มีแปรงสีฟัน ยาสีฟันลดการเสียวฟัน จำหน่ายให้ชาวบ้าน และคำแนะนำการใช้ด้วย และคิดต่อว่า จะทำอย่างไรให้ตอบโจทย์การดูแลฟัน โดยคนของชุมชน จึงคิดผลิต **นวัตกรรมใหม่ชุดฟันพื้นบ้าน** เริ่มแรกชาวบ้านไม่รู้ว่าใหม่ชุดฟันคืออะไร คิดกันเองแล้วจึงไปปรึกษาเจ้าหน้าที่ ทันตสาธารณสุข แล้วทำขึ้น โดยการใช้เส้นไหมมาทากลิ้น แล้วนำขี้ผึ้งมาขย้อม และบรรจุภัณฑ์ใส่แกนไม้ไผ่ ตัวอสม.ลองใช้เอง ยืนยันว่าดี ลดกลิ่นปากและทำความสะอาดช่องปากได้ดี คนในชุมชนให้ความสำคัญในการดูแลช่องปาก ชุมชนสามารถทำใหม่ชุดฟันได้

ข้อคิด ของ อสม.

****อสม.เป็นฟันเพียงเล็กๆ** แต่ถ้าขาดอสม. งานทุกอย่างก็ไม่สำเร็จ เจ้าหน้าที่ที่สำคัญ แต่มีจำนวนไม่มากพอ ในการลงชุมชน เมื่อไรที่เจ้าหน้าที่ประสานงานกับ อสม.ดี งานก็จะสำเร็จ และเชื่อมั่นว่า อีก ๗ ปี เด็กไทยไร้ฟันผุ สำเร็จแน่ค่ะ

วิทยากร : เล่าด้วยความเข้าใจ เชื่อมั่นว่าฟันผุจะลดลงได้ เริ่มจาก อสม. การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของ อสม. เกิดจากการสังเกตต่อยอด ซึ่งใหม่ชุดฟัน สามารถใช้ได้จริงและใช้แล้วไม่มีกลิ่นปาก

๓. นางจำเนียร คุ้มวัน อสม.ดีเด่น ระดับชาติ ปี ๒๕๖๑ อายุ ๕๗ ปี ระยะเวลาการเป็น อสม. ๑๗ ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ ๑๕ หมู่ ๔ ตำบลวัดแก้ว อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

แนวคิดประจำใจ “อดทน เสียสละ พุ่มเท จริใจ รับผิดชอบ” “จะเดินตามรอยเท้าของพ่อ สืบสานต่อพระปณิธานของพ่อ ในสิ่งที่ข้าพเจ้าจะสามารถกระทำต่อไป เพื่อชุมชน สังคมและประเทศของเรา”

ผลงานเด่น : การดำเนินงานลดโรคฟันผุในเด็กเล็ก โครงการตำบลวัดแก้วเข้มแข็ง เด็กเล็กฟันดี

ที่มา ปี ๒๕๕๕ จากการสำรวจสถานะช่องปากเด็กอายุ ๐-๓ ปี ของตำบลวัดแก้ว พบเด็กฟันผุ ร้อยละ ๗๕ ดังนั้นเด็กต้องได้รับการดูแลที่ดีเป็นอันดับแรก ตีงมาปรึกษาเจ้าหน้าที่สาธารณสุขว่าจะทำอย่างไรให้ฟันผุลดลง จึงมีการจัดทำโครงการ ระยะเวลาต่อเนื่อง ๓ปี ตั้ง รวมกลุ่ม อสม.อาสา ๔๐ คน ขึ้น อบรมการดูแลสุขภาพช่องปาก ตั้งเป็นหมอฟันอาสา จากนั้นนำเด็กแรกเกิดเดือนมกราคม ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๔๕ คน พร้อมผู้ปกครองเข้าร่วมอบรมในโครงการ มีกิจกรรม อสม.เรียกว่า “พ่อนม แม่นม” ลงเยี่ยมบ้านทุกสัปดาห์ แนะนำให้แม่ใช้ถุงนิ้วเช็ดช่องปากตั้งแต่แรกเกิด เมื่อฟันขึ้นซี่แรกขึ้นก็ให้แปรงฟันโดยใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ และให้แปรงเอง จนกระทั่งติดเป็นนิสัย เมื่อครบ ๓ ปี ๒๕๕๖-๒๕๕๘ พบว่า เด็กที่เข้าโครงการ ไม่มีฟันผุ ร้อยละ ๗๕ ปัจจุบันเด็กในโครงการอายุ ๖ ขวบ ฟันไม่ผุ โครงการนี้ได้รับการยอมรับ ได้ร่วมแถลงข่าวที่กรมอนามัย เป็นความภาคภูมิใจ

วิทยากร ทำอย่างไรจึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจนเห็นผลชัดเจน

- การติดตาม ถามไถ่ ลงพื้นที่ใกล้ชิดสม่ำเสมอ จนเกิดความเคยชินและทำตาม เข้าใจสิ่งที่เราตั้งใจที่จะมอบให้ “ความพยายามทำให้เกิดความไว้วางใจ เชื่อใจในสิ่งที่หวังดี”

สรุป

Key words สำคัญ คือ ทำตั้งแต่แรกเกิด จนถึง ๖ ขวบ เรียกว่า กัดไม่ปล่อย อสม.เป็นมากกว่าชีวิตประจำวัน เป็นต้นทุน ชาวบ้านเชื่อมั่น จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเห็นผลชัดเจนด้านสุขภาพช่องปาก มีการทำงานเป็นทีม ติดตาม ปรับเปลี่ยน จนเกิดความยั่งยืนขึ้นในชุมชน

๔. นางแม่ อังสะกา อสม.ดีเด่น ระดับชาติ ปี ๒๕๖๒ อายุ ๔๕ ปี ระยะเวลาเป็น อสม. ๑๖ ปี

ที่อยู่ ๖๔ ม. ๓ บ้านสะงวย ต.หนองหลัก อ. ไชยวาน จ.อุดรธานี

ที่มา

อสม.เคยได้รับคัดเลือกเป็น อสม.ดีเด่น สาขา ศสมช. ซึ่งสาขานี้มีทุกงานบรรจุอยู่ การตรวจฟันทำทุกปี มีการจัดทำรายงานสุขภาพช่องปาก การทำงานต่างกันเพียงเล็กน้อย

ผลงานเด่น คือการปราบฟันปลอมเถื่อน โดยทำร่วมกับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการปราบปรามอย่างจริงจัง และประชาสัมพันธ์โครงการฟันเทียมพระราชทานให้ทุกคนที่อยากจะทำ ปัจจุบันผู้สูงอายุ ก็ไม่ทำฟันปลอมเถื่อน เป็นสิ่งที่อสม.ภาคภูมิใจ ช่วยผู้สูงอายุประหยัดเงิน และมีฟันปลอมที่มีคุณภาพใช้งานได้จริง

แรงบันดาลใจ : คนในครอบครัวมีปัญหาฟันผุ จนสูญเสียฟัน และมีฟันเถื่อนในชุมชน

การดำเนินงานทันตสุขภาพ

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานฟันดี ๘ กลุ่มวัย ใส่ใจด้วยนวัตกรรม ๘ อย่าง โดยมีเป้าหมาย “คนสะงวย ฟันดี ๗๐ ปี มีความสุข” มีการวิเคราะห์ปัญหาด้านทันตสุขภาพที่ชุมชนให้ความตระหนักในการแก้ปัญหา ได้แก่

๑. ฟันน้ำนมผุในเด็ก ๐-๒ ปี
๒. ฟันน้ำนมผุในกลุ่มเด็กปฐมวัย ๓-๕ ปี
๓. ฟันแท้ผุในกลุ่มเด็กประถมศึกษา
๔. ผู้สูงอายุใส่ฟันปลอมเถื่อน และได้้นำปัญหาเข้าสู่กระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วมในการแก้ไขในชุมชน ร่วมกับผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน จะใช้หลักการกิน กอด เล่น เล่า ฝ้าดูฟัน

นวัตกรรม

๑. ตะกร้ายุคใหม่ใส่ใจช่องปาก	๒. อ่อนหวาน
๓. มาตรการ : เลขเด็ดฟันดี ๒+๒+๒ และ ๖+๖+๖+๖	๔. กลุ่มสีบ่งชี้สุขภาพช่องปาก ๐-๒ ปี
๕. น่ายาบ้วนปากสมุนไพร สูตรใบฝรั่ง	๖. การส่งต่อ “บัตรคิวออนไลน์”
๗. ระบบฝ้าระวัง “ จอบ แจ้ง จัดการ ฟันปลอมเถื่อน ”	๘. เพื่อนตรวจเพื่อน มีผู้ร่วมกิจกรรม๔๒๐คน ป ที่ ๑ ปลอดภัยตนมและขนมในศพด. ป ที่ ๒ ปราบฟันปลอมเถื่อน

ผลงานความสำเร็จ

๑. หญิงตั้งครรภ์ ฟันดีมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ปัญหาเรื่องฟันผุ เหงือกอักเสบลดลง และกลุ่มมารดาหลังคลอดมีการเลี้ยงด้วยนมแม่มากขึ้น

๒. เด็ก ๐-๒ ปี มีแนวโน้มสุขภาพช่องปากดี (สีเขียวย) เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔๓.๔๗ กลุ่มที่มีปัญหาสีเหลือง แดง น้ำเงินลดลง ด้วยนวัตกรรมกลุ่มสีบ่งชี้สุขภาพช่องปากเด็ก

๓. กลุ่มเด็ก ๓-๕ ปี ในศพด. ปี ๒๕๖๑ ไม่พบเด็กติดขวดนม ติดขนม เด็กฟันผุลดลง ผู้ปกครองหันมาใส่ใจมากขึ้น เด็กไม่นำขนมติดกระเป๋าไปโรงเรียน จากการติดตามอย่างต่อเนื่องพบอัตราการเกิดฟันผุลดลง

๔. กลุ่มเด็กวัยเรียน เด็กฟันดีมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ปัญหาฟันผุ เหงือกอักเสบลดลง นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากมากขึ้น นักเรียนที่มีฟันแท้ผู้ได้รับการแก้ไขโดยการอุดฟันจากการออกหน่วยของทันตบุคลากร

๕. กลุ่มวัยทำงาน ปี ๖๑ พบว่ามีแนวโน้มฟันดีเพิ่มมากขึ้น ๘๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒๑ ปัญหาฟันผุ เหงือกอักเสบลดลง

๖. การส่งต่อ “บัตรคิวออนไลน์” เริ่มใช้ปี ๖๐ ถึงปัจจุบัน มีการส่งต่อรักษาที่ รพ.สต. จำนวน ๘๖ ราย มีความพึงพอใจร้อยละ ๑๐๐

วิทยากร :ใช้เวลาในการปฏิบัติงานอย่างไร

- การแบ่งวันลงพื้นที่ และต้องทำในแต่ละวันกิจกรรมทุกอย่างมีการแชร์กัน และเล่าปัญหาพร้อมกันแก้ไข

สรุป ขอชื่นชมความสามารถของสม.ทีทำได้งานเยอะมาก สามารถทำงานได้สำเร็จ และชื่นชมความมุ่งมั่นในตัวอสม.สามารถทำงานเป็นทีม พูดคุยกับประชาชนและเด็กได้เป็นอย่างดี

- แนวคิดในการเป็น อสม.ดีเด่น คือ พี่เลี้ยงและรพ.สต. ให้การสนับสนุน คอยแนะนำ ให้ความรักคนในพื้นที่ นำสิ่งดีๆเข้าไปในชุมชน ถ้าหมอนำสิ่งดีๆมา อสม.ต้องปฏิบัติตาม ต้องมุ่งมั่นตั้งใจ อดทน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีเวลาว่างก็ช่วยกันดำเนินงาน ได้ใจซึ่งกันและกัน
- อสม.เกิดความตระหนักในทุกกลุ่มวัย ทำให้ดีที่สุดในชีวิต ชี้อิสต์ย และตรงต่อเวลา
- การทำงานให้สำเร็จเกิดจากรู้จักพื้นที่ รักพื้นที่ อดทน การทำงานร่วมกัน ใส่ใจ ทุกโอกาส

Link วิดีโอ ผลการดำเนินงาน ของ อสม.ดีเด่น สาขาทันตสุขภาพ

<https://drive.google.com/file/d/1Ke2tliqRmar1HuHxRY34gYnC6grrNhPd/view>